

حسابداری صنعتی (۲)

بر طبق سرفصل‌های مصوب آموزش عالی
(همراه با تست‌های کنکور کارشناسی ارشد و پاسخنامه تشریحی)

زکيه شوشتریان

کاظم کاظمی

سرشناسه : شوشتری، زکیه، ۱۳۴۱ -
 عنوان و نام پدید آور : حسابداری صنعتی ۲ بر طبق سرفصل‌های مصوب.../زکیه شوشتریان ؛ کاظم کاظمی.
 مشخصات نشر : تهران، ترمه، ۱۳۹۲
 مشخصات ظاهری : ۴۵۶ص: جدول، نمودار.
 شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۹۷۸-۳۱۱-۶
 وضعیت فهرست نویسی : فیا
 موضوع : حسابداری قیمت تمام شده -- راهنمای آموزشی (عالی)
 موضوع : حسابداری قیمت تمام شده -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
 موضوع : دانشگاه‌ها و مدارس عالی -- ایران -- آزمون‌ها
 شناسه افزوده : کاظمی، کاظم، ۱۳۵۵ -
 رده‌بندی کنگره : HF۵۶۸۶/ق۹ش۹ ۱۳۹۲
 رده‌بندی دیویی : ۶۵۷/۴۲۰۷۶
 شماره کتابشناسی ملی : ۲-۱۹۲۸۸

♦ نام کتاب: حسابداری صنعتی (۲)
 ♦ مؤلفان: زکیه شوشتریان - کاظم کاظمی
 ♦ حروف‌چینی و صفحه‌آرایی: ابراهیمی
 ♦ طراح جلد : روجا غمگسار
 ♦ نوبت چاپ : اول ۱۳۹۲
 ♦ ناشر : انتشارات ترمه
 ♦ تیراژ : ۱۰۰۰ نسخه
 ♦ لیتوگرافی: فرانقش
 ♦ چاپ و صحافی : رسام - چاوش
 ♦ قیمت : ۱۵۰,۰۰۰ ریال
 ♦ شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۹۷۸-۳۱۱-۶

آدرس ناشر: تهران- خ انقلاب- خ ۱۲ فروردین، پلاک ۲۹۰

تلفن: ۶۶۴۱۷۳۴۶ - ۶۶۹۶۳۳۰۱

دفتر فروش انتشارات ترمه: تهران- خ انقلاب- خ ۱۲ فروردین- خ وحید نظری، پلاک ۱۲۶

تلفن: ۶۶۴۰۱۷۸۳ - فکس ۶۶۴۹۶۶۲۸

Info @ termehpub.ir www. termehpub.ir

کلیه حقوق برای مؤلفین محفوظ است

تقدیم:

به استاد فرزانه، پروفیسور محمد نمازی که الفبای حسابداری صنعتی
را به من آموختند

به خانواده‌ام که در راه آموزش علم و دانش به فرزندان این
مرز و بوم از هیچ کوششی دریغ نکردند

زکيه شوشتریان

به عموی عزیز و برادر مهربانم سامان و مجتبی کاظمی

کاظم کاظمی

پیش‌گفتار

حسابداری صنعتی شاخه‌ای از حسابداری است که علاوه بر محاسبه بهای تمام شده محصولات، اطلاعات مورد نیاز حسابداری مالی و حسابداری مدیریت را به منظور تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی بلندمدت، برنامه‌ریزی و کنترل عملیات جاری سازمان و همچنین کنترل و ارزیابی موجودی‌ها، فراهم می‌آورد. در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی در ایران، حسابداری صنعتی در سه بخش حسابداری صنعتی یک، دو و سه آموزش داده می‌شود. در حسابداری صنعتی یک، تکنیک‌ها و روش‌های تعیین بهای تمام شده با بکارگیری اعداد واقعی مورد بررسی قرار می‌گیرد. درس حسابداری صنعتی ۲ بر هزینه‌یابی استاندارد و بودجه‌بندی تأکید دارد. حسابداری صنعتی ۳ نیز در واقع حسابداری مدیریت است که در آن با بکارگیری اطلاعات حسابداری مالی و قیمت تمام شده و با بکارگیری تکنیک‌های مدیریتی نظیر خالص ارزش فعلی^۱، نرخ بازده داخلی^۲، دوره بازگشت سرمایه^۳، نرخ بازده سرمایه‌گذاری^۴، مازاد درآمد^۵ و تصمیم‌گیری‌های لازم انجام می‌شود. تجارب تدریس طی پانزده سال در درس حسابداری صنعتی ۲، نگارنده را بر آن داشت تا این کتاب را که بر اساس سرفصل‌های تعیین شده توسط آموزش عالی ایران است، تدوین نماید. بدین وسیله از خوانندگان محترم تقاضا دارم در صورتی که پیشنهاد خاصی به منظور رفع نواقص کتاب مذکور دارند، نویسنده را از انتقادهای سازنده خود محروم نسازند و مطمئن باشند که از نظرات آنها استقبال می‌گردد.

-
1. Net Present Value
 2. Internal Rate of Return
 3. Pay Back Period
 4. Return on Investment
 5. Residual Income

این کتاب شامل چهار مبحث است. بخش اول به شرح هزینه‌یابی استاندارد (شامل هزینه‌های استاندارد مواد، دستمزد، سربار و فروش، محاسبه انحرافات، ثبت حساب‌ها، بستن انحرافات) می‌پردازد. هزینه‌یابی محصولات مشترک و فرعی در بخش دوم و هزینه‌یابی جذبی و متغیر در بخش سوم شرح داده شده است. بخش نهائی کتاب نیز شامل تجزیه و تحلیل هزینه - حجم - سود می‌باشد.

بدین وسیله از اساتید گرامی، سرکار خانم عفت‌الحاجیه طاهری و سرکار خانم آمنه رئیس‌زاده که با راهنمایی‌ها و نظرات ارزشمندشان، اینجانب را در تدوین این کتاب یاری نموده‌اند تشکر و قدردانی نمایم و همچنین از زحمات سرکار خانم ابراهیمی که با دقت و شکیبایی زحمت تایپ نسخه نهایی این کتاب را در بخش حسابداری دانشگاه شیراز به عهده داشته‌اند، سپاسگزاری می‌نمایم.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	فصل اول: هزینه یابی استاندارد
۲	مقدمه
۳	نقش حسابداری در سازمان
۷	کارانی و اثر بخشی در سازمان
۸	هزینه یابی استاندارد
۹	روش های هزینه یابی استاندارد
۱۰	مراحل هزینه یابی استاندارد
۱۲	هزینه یابی استاندارد و کنترل بودجه
۱۲	انواع استانداردها
۱۶	اهداف هزینه یابی استاندارد
۱۶	مزایای هزینه یابی استاندارد
۱۸	معایب هزینه یابی استاندارد
۲۰	انواع انحرافات های تولیدی
۲۲	انواع انحرافات فروش
۲۴	خلاصه فصل
۲۶	پرسش ها
۲۷	فصل دوم: تجزیه و تحلیل انحرافات های هزینه مواد اولیه
۲۸	مقدمه
۲۹	انواع انحرافات های مواد
۳۱	انحراف بودجه جامع و انحراف نرخ مواد خریداری شده
۳۳	انحراف نرخ مواد مصرف شده و انحراف مصرف مواد
۴۱	انحراف ترکیب و بازده مواد
۴۹	انحرافات های کیفیت، تعدیل بودجه، کارانی و بهره وری مواد

صفحه

عنوان

۵۴	حسابداری هزینه‌های استاندارد مواد
۵۴	روش ناقص
۵۶	روش یگانه
۵۸	روش مختلط
۵۹	زمان شناسایی انحراف نرخ مواد
۶۶	خلاصه فصل
۶۸	پرسش‌ها
۶۸	مسائل
۷۱	فصل سوم: تجزیه و تحلیل انحراف‌های هزینه دستمزد مستقیم
۷۲	مقدمه
۷۴	انواع انحراف‌های دستمزد
۷۵	انحراف نرخ و کارایی دستمزد
۸۰	انحراف ترکیب و بازده دستمزد
۸۷	انحراف بهره‌وری و اثربخشی دستمزد
۸۹	حسابداری هزینه‌های استاندارد دستمزد
۸۹	روش ناقص
۸۹	روش یگانه
۹۰	روش مختلط
۹۲	خلاصه فصل
۹۳	پرسش‌ها
۹۳	مسائل
۹۷	فصل چهارم: تجزیه و تحلیل انحراف‌های هزینه سربار
۹۸	مقدمه
۹۹	تهیه بودجه قابل انعطاف سربار
۱۰۳	محاسبه نرخ جذب سربار ثابت و متغیر
۱۰۵	مقایسه سربار واقعی و سربار جذب شده و تعیین انحراف‌های سربار
۱۰۶	انواع انحراف‌های سربار

۱۱۹	حسابداری هزینه‌های استاندارد سربار
۱۱۹	روش ناقص
۱۱۹	روش یگانه
۱۱۹	روش مختلط
۱۲۱	خلاصه فصل
۱۲۲	پرسش‌ها
۱۲۳	مسائل
۱۳۳	پیوست (۱): متد انگلیسی محاسبه انحرافات سربار
۱۳۵	پیوست (۲): مثال جامع (۱) هزینه‌یابی استاندارد
۱۴۰	مثال جامع (۲) هزینه‌یابی مرحله‌ای استاندارد
	پیوست (۳): کاربرد هزینه‌یابی استاندارد در شرایط بکارگیری هزینه‌یابی بر مبنای
۱۴۵	فعالیت
۱۴۸	پیوست (۴): تست‌های هزینه‌یابی استاندارد
۱۵۹	پاسخنامه تست‌های هزینه‌یابی استاندارد
۱۷۳	فصل پنجم: انحرافات فروش و تجزیه و تحلیل سود ناویژه
۱۷۴	مقدمه
۱۷۴	انواع انحرافات فروش
۱۷۵	انحراف حجم فروش و انحراف قیمت فروش در شرکت‌های تک محصولی
۱۷۷	انحراف حجم فروش در شرکت‌های چند محصولی
۱۸۰	انحرافات اندازه و سهم بازار
۱۸۲	تجزیه و تحلیل سود ناویژه
۱۸۴	ارزیابی اثربخشی
۱۸۷	خلاصه فصل
۱۸۷	پرسش‌ها
۱۸۸	مسائل
۱۹۳	فصل ششم: بستن حساب‌های مربوط به انحرافات
۱۹۴	مقدمه

۱۹۴	انواع روش های بستن انحراف ها
۲۰۲	کنترل انحرافات
۲۰۵	خلاصه فصل
۲۰۶	پرسش ها
۲۰۷	مسائل
۲۱۱	فصل هفتم: هزینه یابی محصولات مشترک و فرعی
۲۱۲	مقدمه
۲۱۵	انواع روش های تسهیم هزینه مشترک
۲۱۶	روش های مبتنی بر مقیاس فیزیکی
۲۲۴	روش های مبتنی بر قیمت بازار
۲۳۵	حسابداری هزینه های مشترک
۲۴۰	حسابداری محصولات فرعی
۲۴۶	خلاصه فصل
۲۴۷	پرسش ها
۲۴۸	مسائل
۲۵۴	پیوست (۱): مسئله جامع (۱)
۲۵۷	مسئله جامع (۲)
۲۵۹	مسئله جامع (۳)
۲۶۱	پیوست (۲): تست های هزینه یابی مشترک و فرعی
۲۷۰	پاسخ نامه تست های هزینه یابی مشترک و فرعی
۲۷۹	فصل هشتم: هزینه یابی جذبی و متغیر
۲۸۰	مقدمه
۲۸۱	هزینه یابی جذبی
۲۸۳	مزایا و معایب روش هزینه یابی جذبی
۲۸۴	روش هزینه یابی متغیر
۲۸۷	مزایا و معایب هزینه یابی متغیر

۲۹۳	تجزیه و تحلیل اختلاف سود و زیان با بکارگیری روش های هزینه یابی جذبی و روش هزینه یابی متغیر
۲۹۹	تجزیه و تحلیل اختلاف سود دو روش جذبی و متغیر، تحت شرایطی که نرخ جذب سربار ثابت در دو دوره متوالی با یکدیگر متفاوت باشد
۳۰۲	هزینه یابی جذبی و هزینه یابی متغیر با بکارگیری اعداد استاندارد
۳۰۹	هزینه یابی جذبی و متغیر در محیط سیستم تولید به هنگام
۳۱۰	هزینه یابی فرامتغیر
۳۱۳	خلاصه فصل
۳۱۵	پرسش ها
۳۱۶	مسائل
۳۲۲	پیوست {۱}: تست های هزینه یابی جذبی و متغیر
۳۳۰	پاسخنامه تست های هزینه یابی جذبی و متغیر
۳۳۹	فصل نهم: تجزیه و تحلیل هزینه - حجم - سود
۳۴۰	مقدمه
۳۴۱	تجزیه و تحلیل نقطه سربه سر
۳۴۲	روش معادله
۳۴۴	تمایز حاشیه فروش و سود ناویژه
۳۴۵	روش حاشیه فروش
۳۴۹	روش ترسیمی
۳۶۰	تعیین میزان فروش برای دستیابی به سود مورد انتظار
۳۶۶	حاشیه ایمنی
۳۷۰	درجه اهرم عملیاتی
۳۷۵	نقطه تعطیل
۳۷۶	نقطه بی تفاوتی بهای تمام شده
۳۸۳	سرمایه اعطائی و تاثیر آن بر نقطه سربه سر
۳۸۳	تجزیه و تحلیل هزینه - حجم - سود در شرکت های چند محصولی
۳۹۱	عوامل محدود کننده

صفحه	عنوان
۳۹۲	برآورد سود در سطوح مختلف فروش
۳۹۴	تاثیر تغییر قیمت فروش و تغییر هزینه‌ها بر تعداد فروش
۳۹۷	خلاصه فصل
۳۹۹	پرسش‌ها
۴۰۰	مسائل
۴۰۶	پیوست (۱): نقطه سربه‌سر در هزینه‌یابی جذبی
۴۰۸	پیوست (۲): نقطه سربه‌سر نقدی
۴۱۰	پیوست (۳): متحنی فراگیری
۴۱۳	بازده نزولی
۴۱۴	پیوست (۴): تست‌های نقطه سربه‌سر
۴۲۵	پاسخنامه تست‌های نقطه سربه‌سر
۴۳۵	واژه نامه انگلیسی - فارسی
۴۳۹	فهرست منابع